

? "Mainstream" d'altres temps

En el món d'abans ?d'abans d'internet? costava estirar el fil per trobar vides o obres singulars. No és pas que ara la xarxa ens permeti rastrejar a fons qualsevol habitant del planeta ?en tot cas a aquells que hi accedim sense interessos espuris?, però és més fàcil trobar-hi perquisicions sense haver-nos de desplaçar, capussar-nos en arxius i registres o desenvolupar el que, en ciències socials, es diu treball de camp.

CLARET&GUBIANAS 2020

Il·lustració: Jaume Gubianas i Carles Claret.

Amb tot, malgrat que els romàntics de la galàxia Gutenberg asseveren que el paper queda... no hi queda pas tot. Ja fa dècades que es dona per descomptat que els cronistes del passat no solen ser objectius i bona part de la informació és parcial, edulcorada o, el que és pitjor, volgudament esbiaixada per satisfer el poderós o el mecenes de torn. Per tant, milers de pintures, escultures o obres literàries no glossen els fets i, especialment, els protagonistes amb certa objectivitat. Només la transmissió oral, els retrats de crònica social i la memòria d'aquells que van viure en altres temps esmenen la plana de l'oficialitat. Sigui com sigui, el que queda clar és que no es pot oblidar allò que no s'ha retratat mai o el que, per a la majoria de persones, és com si no hagués existit. L'apartat artístic no n'és una excepció, amb múltiples i coneguts exemples com Vincent van Gogh, al qual la pintura, sobretot, li servia de teràpia; Franz Schubert, mort als 31 anys sense cap consideració per part dels contemporanis Bach i Beethoven, o la poetessa nord-americana Emily Dickinson, de tarannà hermètic, que, fins després de traspassar, no va tenir rellevància literària.

En aquest número, el **Pou** no fa pas una investigació que permeti treure a la llum obres de persones del tot desconegudes. Sí, però, que hi ha hagut l'interès per gratar en el passat i (re)descobrir el paper d'una colla de manresans i manresanes que, al seu dia, van revelar-se

com a talents o posseïdors d'una innegable potencialitat intel·lectual o artística i que el pas del temps ha anat diluint. En alguns casos, com en el cas de Schubert, a causa d'una mort primerenca o sobtada i, en d'altres, per una voluntat pròpia d'apartar-se del focus. Un focus que, avui, per l'efecte multiplicador de les xarxes pot esdevenir una arma de doble tall: una catapulta o el principi del final. Al cap i a la fi, si l'objectiu de l'art és el de transcendir més enllà del creador, el moment, l'embolcall o la fama haurien de ser elements accessoris. Però l'art, sense mercat, ni que sigui una única persona que el contempli, el gaudeixi i l'inspiri sembla malaguanyat. El valor de les obres augmenta si, sense gaire màrqueting, es converteixen en referents, encara que els autors deixin d'estar de moda o, simplement, s'esvaeixin. La comparació entre l'abans i l'ara torna a ser recurrent. Si avui les expressions artístiques es poden *viralitzar*, en etapes pretèrites la repercussió era molt més complicada. Anàlogament, arribar al públic fins fa poc més de dues dècades suposava una odissea... Ara, amb la connectivitat i les creixents possibilitats de la virtualitat, les barreres han desaparegut. L'oblit, amb petja digital, és més complex perquè la tendència dins del món globalitzat és potentíssima. Aquest mes subratllem el *mainstream* d'altres temps per recuperar-lo o qui sap si per convertir-lo també en tendència.

[despiece]Aquest és l'Editorial de la revista **El Pou de la gallina** del mes de desembre. A la venda a tots els quioscos i llibreries manresanes a partir del dia 3 de desembre.

**TAMBÉ
HAN FET HISTÒRIA**

[/despiece]